Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

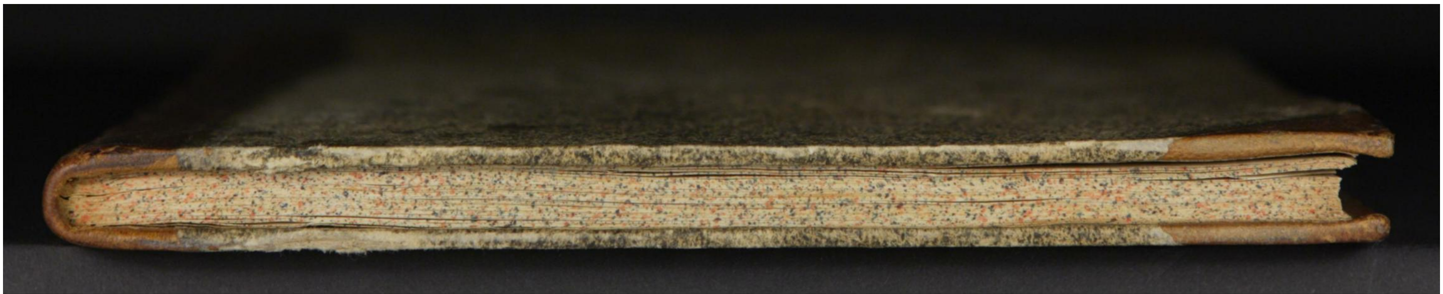

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

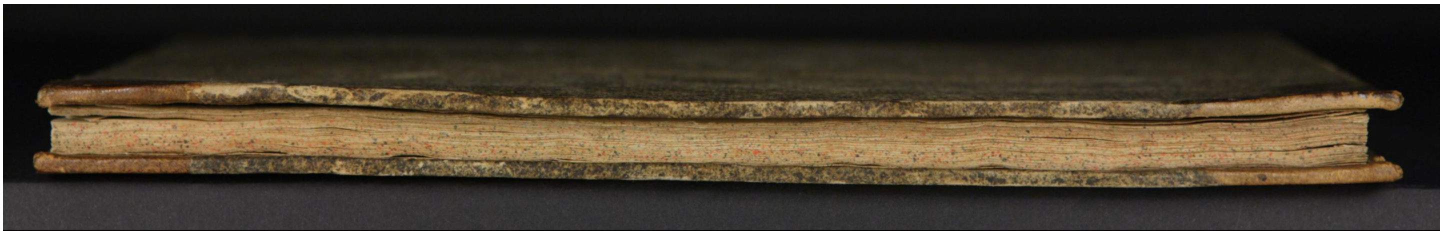
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

DA: BOX

No 15.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

2

በኊራቶ፡ ኦምላክነ፡፡

VATICINIUM MALACHIÆ, PROPHETARUM ULTIMI,

ÆTHIOPICE,

LATINO IDIOMATE ad Verbum donatum, & ad uſum ac captum τῶν φιλογλώσσων accommodatum;

Nunc primùm publici juris factum

à

M. THEODORO PETRÆO, CIMBRO.

1. *Corinth.* 14, 26.

Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω.

R: Borussi.

LUGDUNI BATAVORUM,

Sumptibus AUCTORIS, *& Typis* NISSELIANIS.

cIↄ Iↄc LXI.

g: 36.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

Malachias Propheta.

ዘምልኪያስ ፡ ነቢይ ፡ ፡

Cap. I.

ምዕራፍ ፡ ፩

1. Remanſit verbum Domini ſuper Iſrael
ተረፈ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡ እስራኤል ፡
in manu Angeli ejus : conſiderate ergo illud in corde veſtro.
በእዴ ፡ መልአኩ ፡ ሐልይወኬ ፡ በልብክሙ ፡ ፡
Dilexi vos, ait Dominus. Et dicitis, ob quid
2. አፍቀርኩክሙ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፡ ወትቤሉኒ ፡ በበይነ ፡ ምንት ፡
dilexiſti nos, Domine? Nónne Eſau *erat* frater Jacob? dicit
አፍቀርከነ ፡ እግዚኦ ፡ ፡ አኮኑአ ፡ ዔሳው ፡ እኁሁ ፡ ለያዕቆብ ፡ ይቤ ፡
Dominus, & Jacob dilexi, Eſau autem odio habui,
እግዚአብሔር ፡ ያዕቆብሃ ፡ አፍቀርኩ ፡ 3. ወዔሳውሃ ፡ ጸላእኩ ፡
& deſolavi regiones ejus, ac poſſeſſionem ejus poſui ſolitudinem. Quia
ወአማሰንኩ ፡ በሐውርቲሁ ፡ ወመክፈልቶ ፡ ረሰይክው ፡ በድወ ፡ 4. እስመ ፡
dicit, ecce cecidit Idumæa : revertamur, & ædificemus deſtructionem ejus.
ይቤ ፡ ናሁ ፡ ወድቀት ፡ ኢዶምያስ ፡ ንትመየጥ ፡ ወንሕንጽ ፡ መዝብራ ፡ ፡
Sic ait Dominus, qui omnibus dominatur : vos ædifi-
ከመዝ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ አንትሙአ ፡ ተሐ
çabitis, at ego deſtruam : & vocabitur regio iniquitatis, ac populus, quem
ንጹ ፡ ወአነ ፡ እነሥት ፡ ወይሰመይአ ፡ ብሔረ ፡ ዐመፃ ፡ ወሕዝበ ፡ ዘሠ
præparavit Dominus usq; in æternum. Et videbunt oculi ve-
ርዐ ፡ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስከ ፡ ለዓለም ፡ ፡ 5. ወይሬኢያአ ፡ አዕይንቲ
ſtri, ac dicetis vos : Magnus *eſt* Dominus ſuper regi-
ክሙ ፡ ወትብሉ ፡ አንትሙ ፡ ዐቢይ ፡ እግዚአብሔር ፡ መልዕልተ ፡ በሐ
ones Iſrael. Filius honorabit patrem ſuũ, & ſervus
ውርተ ፡ እስራኤል ፡ ፡ 6. ወልድኒአ ፡ ያከብር ፡ አበሁ ፡ ወገብርኒ ፡

ይፈራህ ፡

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

timebit dominũ ſuũ : ſi ergo pater veſter ego *ſum*, ubi *eſt* quem honoraviſtis ?
ይፈራህ ፡ እግዚኡ ፡ እመኬ ፡ አቡክሙ ፡ አነ ፡ አይቴኑ ፡ ዘአክበርክሙ ፡ ፡
& ſi Dominus veſter ſum, ubi *eſt* quem timuiſtis ? dicit Domi-
ወእመኒ ፡ እግዚእክሙ ፡ አነ ፡ አይቴ ፡ ዘፈራህክሙኒ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብ
nus omnipotens : quoniam vos Sacerdotes profanaſtis
ሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡ እስመ ፡ አንትሙእ ፡ ካህናት ፡ አርኰስክሙ ፡
nomen meũ; & dicitis : in quo profanavimus nomen tuum ? Quia
ስምየ ፡ ወትቤሉኒ ፡ በምንትኑ ፡ አርኰስነ ፡ ስምከ ፡ ፡ 7. እስመ ፡
obtuliſtis in ſacrificium meum panem pollutum, & dicitis :
ወጸይክሙ ፡ ውስተ ፡ መሠዊዕትየ ፡ ኅብስተ ፡ ርኩስ ፡ ፡ ወትቤሉ ፡
quare polluimus nomen tuũ? ecce quoniam dicitis : Menſa Domi-
ለምንትኑ ፡ እርኰስነ ፡ ስመከ ፡ ናሁ ፡ እስመ ፡ ትቤሉ ፡ ማእደ ፡ እግዚአ
ni maculata eſt, & frumentũ ejus quod poſitũ *fuit* in ea, deſpectum
ብሔር ፡ ነውር ፡ ውእቱ ፡ ወእክሉሂ ፡ ዘሠሩዕ ፡ ውስቴቱ ፡ ምኑን ፡
eſt. Etenim offertis cæcũ *animal* ad ſacrificium meũ, nec eſt bo-
ውእቱ ፡ ፡ 8. እስመ ፡ ታመጽኡ ፡ ነቋረ ፡ ለመሠዊዕትየ ፡ ወኢኮነ ፡ ሠ
num ſic : & ſi offeratis claudum, aut ægrotum ; non eſt
ናየ ፡ ከማሁ ፡ ወእመሂ ፡ አምጻእክሙ ፡ ሐንካሰ ፡ ወድውየ ፡ ኢኮነ ፡
bonum. Offer quæſo duci tuo, ſi ſuſcipiet te, & ſi
ሠናየ ፡ ስድ ፡ እስኩ ፡ ለመልአክከ ፡ ለእመ ፡ ይትመጠወከ ፡ ወለእመ ፡
accipiet faciem tuã, ait Deus, qui omnium eſt dominator. Nunc
ያደሉ ፡ ለገጽከ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡ 9. ወይ
autem deprecamini vultũ Domini Dei veſtri, & laudate eum :
እዜኒ ፡ ተጋነዩ ፡ ለገጸ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ወሰብሕዎ ፡
quia in manu veſtra factum eſt hoc. Et videbitis, ſi accipiam faciem
እስመ ፡ በእዴክሙ ፡ ተገብረ ፡ ዝንቱ ፡ ፡ ወትርእዩ ፡ ለእመ ፡ አደሉ ፡ ለገጽ
veſtram ? dicit Dominus, qui omnibus imperat. Quoniam
ክሙ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡ 10. እስመ ፡
propter vos clauſum eſt oſtium, nec incendetis altare meum gratis,
በእንቲአክሙ ፡ ተዓጽወ ፡ ኆኅት ፡ ወኢታነድዱ ፡ ምሠዋዕየ ፡ በከንቱ ፡
nec deſiderabo vos, dicit Dominus omnipotens, neque
ወኢእፈቅድክሙ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡ ወኢይ
ſuſcipiam ſacrificium de manu veſtra : Quia ab ortu
ትሜጠው ፡ መሠዋዕተ ፡ እምእዴክሙ ፡ ፡ 11. እስመ ፡ እምሠራቀ ፡
ſolis usque ad occaſum glorificabitur nomen meũ in omnibus gentibus,
ፀሐይ ፡ እስከነ ፡ ዐረብ ፡ ይሴባሕ ፡ ስምየ ፡ በውስተ ፡ ኵሉ ፡ አሕዛብ ፡

ወእምኵሉ

& ex omnibus regionibus offerent incenſum nomini meo, & ſacrificium
ወእምኵሉ ፡ በሐውርት ፡ ያመጽኡ ፡ ዕጣነ ፡ ለስምየ ፡ ወመሥዋዕተ ፡
purum nomini meo ſancto: quia magnum *eſt* nomen meũ inter omnes gen-
ንጹሐ ፡ ለስምየ ፡ ቅዱስ ፡ እስመ ፡ ዐቢይ ፡ ስምየ ፡ በውስተ ፡ ኵሉ ፡ አሕ
tes, ait Dominus, qui omnibus dominatur. Vos autem
ዛብ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡ 12. ወአንትሙሰ ፡
contaminatis illud, quoniã dicitis: Menſa Domini maculata eſt,
ታረኵስዎ ፡ እስመ ፡ ትብሉ ፡ ማእደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነውር ፡ ውእቱ ፡
& cibus ejus, qui in eâ, deſpectus eſt. Et dicitis, hoc * ex * Græc.
ወእክሉሂ ፡ ዘውስቴቱ ፡ ምኑን ፡ ውእቱ ፡ ፡ 13. ወትብሉ ፡ ዝንቱ ፡ እም *ἐκ κακο-*
mala paſſione eſt: & exſufflavi illud, dicit Dominus omnipo- *παθείας*
እኩይ ፡ ሕማም ፡ ውእቱ ፡ ወነፋሕክዎ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡
tens. Etenim adducitis, quod rapuiſtis, & claudum, & languidum
ይመልክ ፡ ፡ እስመ ፡ ታበውኡ ፡ ዘሄድክሙ ፡ ወሐንካሰ ፡ ወድውየ ፡
in ſacrificium meum: & ſi obtuleritis ſacrificium, non ſuſci-
ውስተ ፡ መሥዋዕትየ ፡ ፡ ወእመኒ ፡ አምጻእክሙ ፡ መሥዋዕተ ፡ ኢእት
piam illud de manu veſtra, ait Dominus, qui omnia poſſidet.
ሜጠዎ ፡ እምእዴክሙ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡
Maledictus ſit omnis potens, qui habet in grege
14. ርጉም ፡ ለይኩን ፡ ኵሉ ፡ እንዘ ፡ ይትከሀሎ ፡ ዘቦ ፡ ውስተ ፡ መርዕ
ſuo maſculum,* faciens votum immolat Domino maculatum:
ይሁ ፡ ተባዕተ ፡ ዘቦ ፡ ብፅዓተ ፡ ይሠውዕ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘቦ ፡ ነውረ ፡ ፡ * ad verbum *qui habet*
quia magnus Rex ego, dicit Dominus omnipotens,
እስመ ፡ ዐቢይ ፡ ንጉሠ ፡ አነ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡
& audietur nomen meum inter omnes gentes.
ወይሰማዕ ፡ ስምየ ፡ በውስተ ፡ ኵሉ ፡ አሕዛብ ፡ ፡

Cap. II.

መ ፡ B

Nunc autem hoc mandatum vobis Sacerdotibus. Si
1. ወይእዜኒ ፡ ዛቲ ፡ ትእዛዝ ፡ ለክሙ ፡ ለካህናት ፡ 2. ለእመ ፡
non audieritis, * neque admiſeritis in cor veſtrum, ut detis glo-
ኢሰማዕክሙ ፡ ወኢቦአክሙ ፡ ውስተ ፡ ልብክሙ ፡ ከመ ፡ ተሀቡ ፡ አኰ-
ቴተ ፡

* ad verbum, *& non veneritis* ſeu *intraveritis in cor veſtrum;* uti & German. Gehet in ewer Hertz.

riam nomini meo, ait Dominus, qui omnium dominiũ obtinet;utiq; mittã
ቴተ ፡ ለስምየ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡ ወእፌኑ ፡
ſuper vos maledictionem, & maledicam benedictioni veſtræ, & avertam benedi-
ለዕሌክሙ ፡ መርገመ ፡ ወእረግማ ፡ ለበረከትክሙ ፡ ወእመይጣ ፡ ለበረ
ctionem veſtrã, nec erit ultrà in vobis: quia non cogitatis illud
ከትክሙ ፡ ወኢትሄሉ ፡ እንከ ፡ ውስቴትክሙ ፡ ፡ እስመ ፡ ኢትሔልይወ ፡
* *Vertam.* Sic Joſu: 7, 8. ሚጠ ፡ ዘባኖ ፡ ፡ & Pſal. 80, 7.
in corde veſtro. Ecce ego * inclinabo vobis dorſum veſtrũ, & diſpergã
በልብክሙ ፡ ፡ 3. ናሁ ፡ አነ ፡ እመይጠክሙ ፡ ዘባነክሙ ፡ ወእዘሩ ፡
pudorem in faciem veſtram, & confundã ſolennitates veſtras: & accipiam vos
ኀፍረተ ፡ ውስተ ፡ ገጽክሙ ፡ ወአኀስር ፡ በዓላቲክሙ ፡ ወእነሥአክሙ ፡
ſimul. Et cognoſcetis, quòd ego miſerim vobis hoc man-
ኅቡረ ፡ ፡ 4. ወታአምሩ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ ፈነውኩ ፡ ለክሙ ፡ ዘንተ ፡ ትእ
datum, ut eſſet pactum meum ad Levitas, dicit Dominus
ዛዘ ፡ ፡ ከመ ፡ የሀሉ ፡ ሠርዓትየ ፡ ኀበ ፡ ሌዋዊያን ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡
omnipotens. Et fuit cum eo pactum meum vitæ
ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡ 5. ወይሄሉ ፡ ምስሌሁ ፡ ሠርዓትየ ፡ ዘሕይወት ፡
& pacis: & dedi ei timorem, *ut* timeret me, & à facie nominis mei.
ወሰላም ፡ ፡ ወወሀብክዎ ፡ ፍርሃተ ፡ ይፍርሀኒ ፡ ወቅድመ ፡ ገጸ ፡ ለስምየ ፡ ፡
Et fuit lex veritatis meæ in ore ejus, nec inventa eſt ampliùs
6. ወይሄሉ ፡ ሕገ ፡ ጽድቅየ ፡ ውስተ ፡ አፉሁ ፡ ወኢይትረከብ ፡ እንከ ፡
iniquitas in labiis ejus: in æquitate & pace ambulavit mecum, &
ዐመፃ ፡ ውስተ ፡ ከናፍሪሁ ፡ በርትዕ ፡ ወሰላም ፡ ሖረ ፡ ምስሌየ ፡ ወለብ
multos avertit ab iniquitate eorum. Quoniam labia Sacerdotis
* Hebr. מִפִּיהוּ, ex ore ejus. LXX. ἐκ στόματος αὐτοῦ.
ዙኃን ፡ ሚጠሙ ፡ እምኀጋዎሙ ፡ ፡ 7. እስመ ፡ ከናፍሪሁ ፡ ለካህን ፡
cuſtodient ſcientiam, & requirent legem * in corde ejus: quia angelus
የዓቅብ ፡ ምክረ ፡ ወይኀሥሥ ፡ ሕገ ፡ ውስተ ፡ ልቡ ፡ እስመ ፡ መልአክ ፡
Domini omnipotentis eſt. Vos autem reces-
እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ውእቱ ፡ ፡ 8. ወአንትሙሰ ፡ ተገሐ
ſiſtis à via ejus: & infirmos feciſtis multos in lege: &
ሠክሙ ፡ እምፍኖቱ ፡ ፡ ወአሠራሕክምዎሙ ፡ ለብዙኃን ፡ በሕግ ፡ ፡ ወ
prævaricati eſtis in pactũ Levi, ait Deus, qui omnibus dominatur.
ዓለውክሙ ፡ ሠርዓተ ፡ ሌዊ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ፡
Et ego reddidi vos contemptos, & diſperſos in omnes gen-
9. ወአነሂ ፡ ረሰይኩክሙ ፡ ኅሱራነ ፡ ወዝርዋነ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ አሕ
tes: quia non cuſtodiviſtis vias meas, & accepiſtis faciem in lege.
ዛብ ፡ ፡ እስመ ፡ ኢዐቀብክሙ ፡ ፍኖትየ ፡ ወአድሎክሙ ፡ ለገጽ ፡ በሕግ ፡ ፡

10. አኮኑ

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

Nonne unus Dominus creator veſter *eſt*? & unus pater veſter
10. አኮኑ ፡ አሐዱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፈጠሪክሙ ፡ ወአሐዱ ፡ አቡክሙ ፡
omnibus? quia omnes vos reliquiſtis proximum veſtrum, & profa-
ለኵሎሙ ፡ እስመ ፡ ኵልክሙ ፡ ኃደግክሙ ፡ ቢጸክሙ ፡ ወአርኰስ
naſtis legem patrum veſtrorum. Et derelictus eſt Jehuda, & abominabilis eſt
ክሙ ፡ ሕገ ፡ አበዊክሙ ፡፡ 11. ወተኃድገ ፡ ይሁዳ ፡ ወረኵሰ ፡
Iſrael in Jeruſalem: quia contaminavit Jehuda ſanctuariũ meũ, in quo
እስራኤል ፡ በኢየሩሳሌም ፡፡ እስመ ፡ ገመነ ፡ ይሁዳ ፡ መቅደስየ ፡ በዘ ፡
dilexit, & idola coluit, ac adoravit deos alienos. Diſperdat
አፍቀረ ፡ ወአጥዓወ ፡ ወአምለከ ፡ አማልክተ ፡ ነኪር ፡፡ 12. ለይሠርዎ ፡
Dominus omnem hominem, qui facit hoc opus: & humiliet
እግዚአብሔር ፡ ለኵሉ ፡ ሰብእ ፡ ዘይገብሮ ፡ ለዝንቱ ፡ ግብር ፡፡ ወያኅስር ፡
de tabernaculis Jacob, & de *his* qui offerunt ſacrificium Domi-
እምአብያተ ፡ ያዕቆብ ፡ ወእምእለ ፡ ያመጽኡ ፡ መሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብ
no, qui omnibus imperat. Atq; hoc, quod odi, facitis, &
ሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡፡ 13. ወዘንተ ፡ ዘእጸልእ ፡ ትገብሩ ፡ ወደ
operitis lacrymis altare Domini, & fletu, & gemitu,
ፈንክሙዎ ፡ በአንብዕ ፡ ለምሥዋዐ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወብካይ ፡ ወገዓር ፡
ac luctu: adhuc convenit vobis, *ut* reſpiciam ultrà ſacrificium, & ſuſcipi-
ወላሕ ፡ ዐዲ ፡ ይደልወክሙ ፡ እነጽር ፡ እንከሰ ፡ መሥዋዕተ ፡ ወእትሜ
am bonum de manu veſtra? Et dicitis: Propter quid? quia
ጠው ፡ ኄረ ፡ እምእዴክሙ ፡፡ 14. ወትብሉ ፡ በእንተ ፡ ምንት ፡ እስመ ፡
Dominus teſtificatus eſt inter te, & inter uxorem adoleſcen-
እግዚአብሔር ፡ አስምዓ ፡ ማእከሌከ ፡ ወማእከለ ፡ ብእሲትከ ፡ እንተ ፡
tiæ tuæ, quam reliquiſti: & ipſa *eſt* ſocia tua, & uxor tua, quam in lege
ንእስከ ፡ እንተ ፡ ኃደጋ ፡ ወይእቲ ፡ ሱታፌከ ፡ ወብእሲትከ ፡ እንተ ፡ በሕግ ፡
duxiſti eam. Et non alius, qui faciet hoc, & reſiduũ
አውሰብከ ፡ ይእቲ ፡፡ 15. ወአኮ ፡ ባዕድ ፡ ዘይገብሮ ፡ ለዝንቱ ፡ ወተረፈ ፡
ſpiritus *fuit*? Et dixiſtis: quid cupit Dominus præter ſemen?
መንፈስ ፡ ወትብሉ ፡ ምንተ ፡ ይፈቅድ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘእንበለ ፡ ዘርአ ፡
ergò cuſtodietis in ſpiritu veſtro: & ne derelinquas uxorem tuæ juven-
ወትዐቀቡ ፡ በመንፈስክሙ ፡፡ ወኢትኅድግ ፡ ብእሲትከ ፡ እንተ ፡ አመ ፡
tutis. Sed, ſi oderis illam, dimitte eam, dicit Dominus
ንእስከ ፡፡ 16. ወእመሰ ፡ ጸላእከሃ ፡ ፈንዋ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡
omnipotens, Deus Iſrael Dominus: & operiet iniqui-
ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ አምላከ ፡ እስራኤል ፡ እግዚእ ፡፡ ወይከድን ፡ ጽል-

ሐተ ፡

tatem in veſtimentis ſuis, ait Deus Dominus, qui omnibus
ሐተ፡ ውስተ፡ አልባሲሁ፡ ይቤ፡ እግዚአብሔር፡ እግዚእ፡ ዘኵሉ፡
imperat. Et cuſtodietis in ſpiritu veſtro, ac noletis derelinquere.
ይመልክ፡፡ ወተዐቅቡ፡ በመንፈስክሙ፡ ወአበይክሙ፡ ኅደገ፡፡
Qui exacerbatis Dominum ſermone veſtro, & dicitis:
17. እለ፡ ታምዕዕዎ፡ ለእግዚአብሔር፡ በነገርክሙ፡ ወትብሉ፡
Propter quid exacerbavimus eum? quia dicitis: Omnis qui facit
በእንተ፡ ምንት፡ አምዓዕናሁ፡፡ እስመ፡ ትብሉ፡ ኵሉ፡ ዘይገብር፡
malum, placet Domino, & illis ſe oblectat: & ubi
እኩየ፡ ይኤድም፡ ለእግዚአብሔር፡ ወኪያሆሙ፡ ይሠምር፡፡ ወአይ
eſt igitur Deus juſtitiæ?
ቴኑ፡ እንከ፡ አምላከ፡ ጽድቅ፡፡

Cap. III.

ም፡ ፫

*Elegant: dic: ወይጸይሕ፡ & complanabit. Conf. Luc. 7, 27. LXX. ἐπιμάσεται.

Ecce ego mittam angelum meũ, * & reſpiciet viam ante faciem meã:
1. ናሁ፡ አነ፡ እፌኑ፡ መልአክየ፡ ወይሬኢ፡ ፍኖተ፡ ቅድመ፡ ገጽየ፡
& veniet ſubitô in templũ ſuum Dominus, quem vos quæ-
ወይመጽእ፡ ግብተ፡ ውስተ፡ ጽርሑ፡ እግዚአብሔር፡ ዘአንትሙ፡ ተኀ
ritis: & angelus teſtamenti mei, quem vos vultis: ecce venturus eſt,
ሥሁ፡፡ ወመልአከ፡ ሥርዓትየ፡ ዘአንትሙ፡ ትፈቅዱ፡፡ ናሁ፡ ይመጽእ፡
dicit Dominus omnipotens. Et quis ſuſtinebit
ይቤ፡ እግዚአብሔር፡ ዘኵሉ፡ ይመልክ፡፡ 2. ወመኑ፡ ይትዔገሣ፡
* iram adventûs ejus: aut quis reſiſtet igni aſpectûs ejus: Quia
ለመዐተ፡ ምጽአቱ፡፡ ወመኑ፡ ይትቃወማ፡ ለእሳተ፡ ርእየቱ፡፡ እስመ፡
ipſe ingreditur, tanquam ignis * conflatorii, & quaſi qui lavant.
ለሊሁ፡ የሐውር፡ ከመ፡ እሳተ፡ ምንሀብ፡ ወከመ፡ እለ፡ የኀፅቡ፡፡
Et ſedebit, & conflabit, ac emundabit ſicut argentum, & ſicut aurum:
3. ወይነብር፡ ወይሰብክ፡ ወያጸሪ፡ ከመ፡ ብሩር፡ ወከመ፡ ወርቅ፡፡
& expurgabit filios Levi, & fundet eos ſicut aurum, & ſicut
ወይነጥፎሙ፡ ለደቂቀ፡ ሌዊ፡ ወይሰውጠዎሙ፡ ከመ፡ ወርቅ፡ ወከመ፡
argentum: & erunt Domino, qui offerunt ſacrificium
ብሩር፡ ወይከውንዎ፡ ለእግዚአብሔር፡ እለ፡ ያበውኡ፡ መሥዋዕተ፡
በጽድቅ፡

* Al. ለመዓልተ፡ diem.

* Græc. χωνευτηρίου, fornacis conflatoris.

in iuſtitia. Et placebit Domino ſacrificium Jehudáh,
በጽድቅ ፡ ፡ 4. ወታሠምር ፡ ለእግዚአብሔር ፡ መሥዋዕተ ፡ ይሁዳ ፡
& Jeruſchaláim , quamdiu dies ſeculi, & ſecundùm annos antiquos ejus.
ወኢየሩሳሌም ፡ በአምጣነ ፡ መዋዕለ ፡ ዓለም ፡ ወበከመ ፡ ዓመተ ፡ ቀዲሙ ፡
Et accedam ad vos in iudicio : & ero * hominibus magiæ,
5. ወእመጽእ ፡ ኀቤክሙ ፡ በፍትሕ ፡ ፡ ወእከውኖሙ ፡ ለሰብእ ፡ ሠራይ ፡
ac adulteris teſtis * falſitatis *ſuæ*, & *iis* qui jurant in nomine meo men-
ወለዘማዊያን ፡ ሰማዕተ ፡ ሐሰት ፡ ፡ ወለእለ ፡ ይምሕሉ ፡ በስምየ ፡ በሐ
daciter, & qui per vim auferunt mercedem mercenarii, & qui percutiunt
ሰት ፡ ወለእለ ፡ ይሃይድወሙ ፡ ዓስበሙ ፡ ለዓሳብ ፡ ወለእለ ፡ ይኄርዕወሙ ፡
viduas, & pupillos, & qui pervertunt judicium advenæ,
ለእቤራት ፡ ወለእጓለ ፡ ማውታ ፡ ወለእለ ፡ ይመይጡ ፡ ፍትሐ ፡ ፈላሲ ፡
& qui non timent nomen meũ, ait Dominus omnipotens.
ወለእለ ፡ ኢይፈርሁ ፡ ስምየ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሉ ፡ ይመልክ ፡ ፡
Sicut ego Dominus Deus veſter non mutor : ita
6. በከመ ፡ አነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክክሙ ፡ ኢይትዌለጥ ፡ ከማሁ ፡
vos filii Jacob, non relinquitis iniquitatem patrum veſtrorũ,
አንትሙሂ ፡ ደቂቀ ፡ ያዕቆብ ፡ ፡ 7. ኢተኀድጉ ፡ ዓመፃ ፡ ዘአበዊክሙ ፡
qui transgreſſi ſunt legem meã, nec cuſtodiverũt eã. Convertimini ad me, & con-
እለ ፡ ዐለዉ ፡ ሕግየ ፡ ወኢዐቀቡወ ፡ ፡ ተመየጡ ፡ ኀቤየ ፡ ወእት-
vertar ad vos, dicit Dominus omnipotens. Vos
መየጥ ፡ ኀቤክሙ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሉ ፡ ይመልክ ፡ ፡ ወአን
autem dicitis : In quo convertemur ? * Numquid ſupplantabit homo
ትሙሰ ፡ ትብሉ ፡ በምንትኑ ፡ ንትመየጥ ፡ ፡ 8. ወያዐቅጽኑ ፡ ሰብእ ፡
Dominum ? ecce enim vos ſupplantaſtis me ; & ecce dicitis :
ለእግዚአብሔር ፡ ፡ ናሁኬ ፡ አንትሙ ፡ አዕቀጽክሙኒ ፡ ወናሁ ፡ ትብሉ ፡
In quo ſupplantavimus te? Decimæ veſtræ, & primitiæ veſtræ vobiſcum
በምንትኑ ፡ አዕቀጽናከ ፡ ፡ ዓሥራቲክሙኒ ፡ ወቀደሚያቲክሙኒ ፡ ኀቤክሙ ፡
ſunt. Et deſpiciendo deſpexiſtis, ac vos ſupplantaſtis
ውእቱ ፡ ፡ 9. ወተዓውሮ ፡ ተዓወርክሙ ፡ ወአንትሙ ፡ አዕቀጽክሙኒ ፡
me. Atq; annus ejus completus eſt : & intuliſtis omnem meſſem veſtram
ኪያየ ፡ ፡ 10. ወዓመቲሁኒ ፡ ኀልቀ ፡ ወአበእክሙ ፡ ኵሎ ፡ ማእረረክሙ ፡
in horrea : & erit rapina in domo ejus: conſiderate ergò
ውስተ ፡ መዛግብት ፡ ፡ ወይከውን ፡ በረበረ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ ፡ ሐልይወኬ ፡
hoc, dicit Dominus omnipotens ; Si non aperu-
ለዝንቱ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሉ ፡ ይመልክ ፡ ፡ ለእመ ፡ ኢያር-
ኀውኩ ፡

* Græc. τοῖς φαρμακοῖς, *veneficis*.

* Hebr. מְמַהֵר, *feſtinans*. LXX. ταχὺς, *velox*.

* አዕቀጸ ፡ *Suppoſito pede ad caſum impulit, ſupplantavit*. Dicitur de πτερνιστῆ, *ſupplantatore* IACOBO, Geneſ. 27, 36. አዕቀጸኒ ፡ ዳግመ ፡ ዮመ ፡ *ſupplantavit me alterâ vice jam*. Reſp. H. עָקַב. Græc. πτερνίζειν. Germ. untertretten.

ero vobis cataractas cæli, & effudero vobis benedictionem meã,
ኅውኸ : ለክሙ : አስራበ : ሰማይ : ወእሱጥ : ለክሙ : በረከትየ :
usq; dum ſufficiat vobis. Et dabo vobis cibum veſtrum : nec diſper-
እስከ : የአክለክሙ : : 11. ወእሁበክሙ : ለሲሳይክሙ : : ወኢያማ
dam vobis fructum terræ veſtræ : neq; * ſiccabitur vitis veſtra in
ስን : ለክሙ : ፍሬ : ምድርክሙ : ወኢያዒብር : ወይንክሙ : ዘውስተ :
agro, dicit Deus, qui omnibus dominatur. Et beatos vos
ገዳም : ይቤ : እግዚአብሔር : ዘኵሎ : ይመልክ : : 12. ወያስተበፅ
dicent omnes gentes: quia terra * accepta vos (eritis,) ait
ዒክሙ : ኵሉ : አሕዛብ : እስመ : ምድር : ሠምርት : አንትሙ : ይቤ :
Dominus omnipotens. Et ingravaſtis ſuper me
እግዚአብሔር : ዘኵሎ : ይመልክ : : 13. ወአክበድክሙ : ላዕሌየ :
verba veſtra, dicit Dominus ; & dixiſtis : In quo oblocuti ſumus tibi ?
ነገርክሙ : ይቤ : እግዚአብሔር : ወትቤሉ : በምንት : ሐመይናከ : :
Quoniam dicitis : vanum *eſt* quòd coluerimus Dominum : & quid
14. እስመ : ትቤሉ : ከንቶ : ዘተቀነይነ : ለእግዚአብሔር : ወምንት :
lucrati ſumus, quòd cuſtodierimus mandatũ ejus ? ecce ſubditi fuimus, quia ſervivi-
* ረባሕነ : ዘዐቀብነ : ትእዛዞ : : ናሁ : ተቀነይነሂ : እስመ : ተቀነ
mus coram Domino. Et ecce * nunc beatos prædicamus
ይነ : ቅድሜሁ : ለእግዚአብሔር : : 15. ወናሁ : ዮም : ናስተበፅዕ :
alienos : & ædificabunt, ac facient nomen ſibi ; atq; reſtiterunt Domi-
በዕደ : ወይሐንጹ : ወይገብሩ : ስመ : ሎሙ : ወተቃወምዎ : ለእግዚአብ
no, & liberati ſunt. Sic obloquuti ſunt, qui timent Domi-
ሔር : ወደኅኑ : : 16. ከመዝ : ሐመይዎ : እለ : ይፈርህዎ : ለእግዚ
num, * unusquiſque cum proximo ſuo : & vidit Dominus,
አብሔር : አሐዱ : አሐዱ : ምስለ : ካልኡ : : ወርእየ : እግዚአብሔር :
& audivit, atq; ſcripſit librum monimenti in conſpectu ſuo *his*, qui timent
ወሰምዐ : ወጸሐፈ : መጽሐፈ : ተዝካር : ቅድሜሁ : ለእለ : ይፈርህዎ :
Dominum, & qui reverentur nomen ejus. Eruntq; mihi, dicit
ለእግዚአብሔር : ወለእለ : ይፈርሁ : ስሞ : : 17. ወይከውኑኒ : ይቤ :
Dominus omnipotens, cùm faciam ego, * vita :
እግዚአብሔር : ዘኵሎ : ይመልክ : ለአመ : እገብር : አነ : ሕይወተ :
& eligam eos, ſicut eligit homo filium ſuum, qui ſervit ei.
ወአኅርዮሙ : በከመ : ያበድር : ብእሲ : ወልደ : ዘይትቀነይ : ሎቱ : :
Et convertemini, ac videbitis inter juſtitiam, & inter
18. ወትትመየጡ : ወትሬኢዩ : ማእከለ : ጽድቅ : ወማእከለ :
ኅጢአት :

* ዐበረ : Occurrit Apocal, 6, 6. & ዕበራን : Geneſ. 41, 6.

* Hebr. חֵפֶץ, *deſiderii*, ſeu *beneplaciti*. LXX. θελητή, *cupita*. Hier. *voluntaria*.

* Hebr. מַה־בֶּצַע, *quid lucri ?*

* vel *hodiè*

* ad verb. *unus unus*, i.e. *quilibet* : v. g. Num. 16, 17. Sic Syr. ܚܕ ܚܕ, quisque, Marc. 14, 19. Et Ital. *a uno a uno*.

* Hebr. סְגֻלָּה, *Peculium*. LXX περιποίησις, *Acquiſitio*.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)

injuſtitiam: & inter *eum,* qui ſervit Domino, ac inter *eum,*
ኃጢአት : ወማእከለ : ዘይትቀነይ : ለእግዚአብሔር : ወማእከለ :
qui non ſervit.
ዘኢይትቀነይ ::

C A P. IV.

ም : ፬

Nam ecce veniet dies Domini ardens, ſicut
1. ወናሁ : ይመጽእ : መዋዕለ : እግዚአብሔር : እንዘ : ይነድድ : ከመ :
ignis, & comburet eos: & erunt alienæ gentes, & omnes faci-
እሳት : ወያውዕዮሙ :: ወይከውኑ : ባዕዳን : አሕዛብ : ወኵሎሙ : ገበ
entes iniquitatem, ut ſtipula: ac ſuccendet eos dies, qui venturus eſt,
ርተ : ዓመፃ : ከመ : ሐሰር :: ወታውዕዮሙ : ዕለት : እንተ : ትመጽእ :
ait Dominus omnipotens: nec relinquet radicem eorum,
ይቤ : እግዚአብሔር : ዘኵሎ : ይመልክ :: ወኢይተርፍ : ሥርዎሙ :
neq; ramum eorum. At orietur vobis, qui timetis nomen meũ, Sol
ወኢዓጽቆሙ :: 2. ወይሠርቅ : ለክሙ : ለእለ : ትፈርህዎ : ስምየ : ፀሐየ :
Iuſtitiæ, * & vita in alis ejus: & egrediemini, & ſalietis ſicut
ጽድቅ : ወሕይወት : ውስተ : ክነፊሁ :: ወትወፅኡ : ወታንፈርዕፁ : ከመ :
vitulus, qui ſolutus eſt à vinculo ſuo. Et conculcabitis impios, &
ጣዕዋ : ዘተፈትሐ : እማእሰሩ :: 3. ወትከይድዎሙ : ለኃጥኣን : ወይ
erunt cinis ſub pedibus veſtris, in die quem faciam ego,
ከውኑ : ሐመደ : በታሕተ : እገሪክሙ : በዕለት : እንተ : እገብር : አነ :
dicit Dominus, qui omnibus imperat. * Et ecce ego mittam
ይቤ : እግዚአብሔር : ዘኵሎ : ይመልክ :: 4. ወናሁ : አነ : እፌንው :
vobis Eliam Thesbiten, antequam veniat dies Domi-
ለክሙ : ኤልያስሃ : ተስብያዊ : ዘእንበለ : ትምጻእ : ዕለተ : እግዚአብ
ni magnus, qui * apparebit: & convertet cor patris ad
ሔር : ዐባይ : እንተ : ታስተርኢ :: 5. ወይመይጥ : ልበ : አብ : ኀበ :
filios, & cor hominis ad proximũ ſuũ, quum venero, & percuſſero
ውሉድ : ወልበ : ብእሲ : ኀበ : ቢጹ : አመ : መጻእኩ : ወቀሠፍኩዋ :
terram. Recordamini legis Moſis ſervi mei, quam mandavi in Choreb,
ለምድር :: 6. ተዘከሩ : ሕገ : ሙሴ : ገብርየ : ዘአዘዝክዎ : በኮሬብ :
pactum & judicium omni Iſrael.
ሥርዓተ : ወኵነኔ : ለኵሉ : እስራኤል ::

ስብሐት : ለእግዚአብሔር : ዘአልቦ : ጥንት : ወኢተፍጻሜት ::

* Hebr. מַרְפֵּא medicina. LXX. ἴασις, *ſanatio.*

* *Verſus ſextus,* Recordamini legis, *&c. hîc apud Hebræos, & alios multos poſitus eſt.*

* Hebr. הַנּוֹרָא *timendus, formidabilis.* LXX ἐπιφανής, *illuſtris.*

* IESA. LVI. # Ne pagella vacaret, hæc * Prophetæ verba adjungere libuit.

Sic ait Dominus: Cuſtodite juſtitiam & æquitatem: quia
1. ከመዝ : ይቤ : እግዚአብሔር: ዕቀቡ : ጽድቀ : ወርትዐ : እስመ:
* *Vita mea*, appropinquavit * ſalus mea, & advenit, ac revelata eſt miſericordia mea. Beatus
አልጸቀት : ሕይወትየ : ወበጽሐት : ወተከሠተት : ምሕረትየ : : 2. ብፁዕ:
homo, qui faciet hoc, & apprehendet illud, & cuſtodiet Sabbatha,
ብእሲ : ዘይገብሮ : ለዝንቱ : ወይትዔገስ : ቦቱ : ወየዐቅብ : ሰንበታተ :
* Hebr. הַנִּלְוֶה ut ne profanet, neq; committat iniquitatem. Et ne dicat advena, * qui convertitur ad
qui adjunxit ſe. ወኢያረኵስ : ወኢይገብር : ዓመፃ : : 3. ወኢይበል : ፈላሲ : ዘገብአ : ኀበ:
LXX. ὁ προσ- Dominum Deum ſuum: Separabit me igitur Dominus à populo
κείμενος እግዚአብሔር : አምላኩ : ይፈልጠኒኑ : እንጋ : እግዚአብሔር: እምሕ
ſuo? nec dicat eunuchus: ego *ſum* ſicut lignum aridum. Sic dicit
ዝቡ : ወኢይበል: ኅጽው: አንሰ : ከመ : ዕፀ : ይቡስ : : 4. ከመዝ: ይቤ:
Dominus eunuchis, qui cuſtodierint Sabbatha mea, & elegerint, quod
እግዚአብሔር: ለኅጽዋን: ለእለ : ዐቀቡ : ሰንበታትየ : ወአብደሩ : ዘ
ego volo, & tenuerint pactum meum: dabo eis in domo mea, & in
አነ : እፈቅድ : ወተዐገሡ : በሠርዓትየ : : 5. እሁበሙ : በቤትየ : ወበአ
muro meo locum nominatum, qui melior eſt filiis & filiabus: atq;
ረፍትየ : መካነ : ዘየሰሚ : ዘይኄይስ : እምደቂቅ : ወእምአዋልድ : ወእ
dabo eis nomen ſempiternum, quod non deficiet. Qui autem converſi ſunt ad
ሁበሙ : ስመ : ዘለዓለም ; ዘኢየኀልቅ : : 6. ወለእለ : ገብኡ : ኀበ:
Dominum ex alia gente, & ſervierunt ei, ac dilexerunr nomen
እግዚአብሔር: እምካልእ: ሕዝብ: ወተቀንዩ : ሎቱ : ወአፍቀሩ : ስመ :
* *ut ſint ei* Domini, * & fuerunt ſervi ejus, atq; ancillæ ejus: & omnes illos,
እግዚአብሔር : ወኮኑ : አግብርቲሁ : ወአእማቲሁ : : ወለኵሎሙ :
qui cuſtodiunt Sabbatha mea, & tenent fædus meum: adducam eos
እለ : የዐቅቡ : ሰንበታትየ : ወይትዔገሡ : በሠርዓትየ : 7. አበውአሙ:
in montem ſanctuarii mei, & exhilarabo illos in domo orationis meæ, ac
ውስተ : ደብረ : መቅደስየ : ወአስተፈሥሖሙ : በቤተ : ጸሎትየ : ወይ
*Matth. 21, 13. Luc. 19, 46. erit electum ſacrificiũ meũ, & victima mea: * Domus enim mea, domus orationis
ከውን : ኅሩየ : መሠዋዕትየ : ወቍርባንየ : ወቤትየኒ : ቤተ : ጸሎት :
vocabitur, dixit Dominus, omnibus populis.
ይሰመይ : ይቤ : እግዚአብሔር : ለኵሉ : አሕዛብ : :

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 15 4° (1,-161)